

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] magnanimitas sit virtus specialis? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

phus ibidem dicit *, ad magnanimum pertinet magnum esse ad eos qui in dignitate, & bonis fortuna sunt, ad medios autem moderatum. Quarto etiam dicitur, quod ad alios non potest conuiuere, scilicet familiariter, nisi ad amicos: quia omnino vitat adulationem. & simulationem, quæ pertinet ad animi paruitatem. Conuiuuit tamen omnibus, & magnis, & paruis, secundum quod oportet, vt dictum est *. Quinto etiam dicitur, quod vult habere magis infructuosa: non quæcumque, sed bona, id est, honesta. Nam in omnibus præponit honesta vtilibus, tamquam maiora. Vtilia enim quæruntur ad subueniendum alicui defectui, qui magnanimitati repugnat.

ARTIC. IV.

Utrum magnanimitas sit virtus specialis?

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod magnanimitas non sit specialis virtus. Nulla enim specialis virtus operatur in omnibus virtutibus. Sed Philosoph. in 4.^a Ethic. dicit, quod ad magnanimum pertinet quod est in vnaquaque virtute magnum. Ergo magnanimitas non est specialis virtus.

¶ 2 Præterea, Nulli speciali virtuti attribuuntur actus diuersarum virtutum. Sed magnanimo attribuuntur diuersarum virtutum actus. Dicitur enim in 4.^a Ethicorum, quod ad magnanimum pertinet non fugere commonentem, quod est actus prudentiæ: neque facere iniusta, quod est actus iustitiæ. Et quod est promptus ad benefaciendum: quod est actus charitatis. Et quod ministrat promptè: quod est actus liberalitatis. Et quod est veridicus: quod est actus veritatis. Et quod non planctiuus: quod est actus patientiæ. Ergo magnanimitas non est specialis virtus.

¶ 3 Præterea, Quælibet virtus est quidam specialis ornatus animæ, secundum illud 1^a Sa. 61. Induit me Dominus vestimentis salutis. Et postea subdit, Quasi sponfam ornata monilibus suis. Sed magnanimitas est ornatus omnium virtutum, vt dicitur in 4.^a Ethicor. Ergo magnanimitas est virtus generalis.

SED

lib. 4. c. 3.
to 5.
In solut.
ad 1. ar.
gum.
646
Inf. a 5.
ad 2. c.
9. 134. 2.
2. ad 2.
Et 2. dif.
42. q. 2.
ar. 4. cor.
c. d. 44.
q. 2. a. 1.
cor. Et 3.
di. 9. q. 1.
a. 1. q. 2.
con. et d.
33. q. 3.
a. 3. q. 4.
cor. et ad
1. Et 4.
d. 14. q. 1.
a. 1. q. 3.
ad 2. c.
d. 16. q. 4.
ar. 1. q. 2.
ad 2. c.
mal. q. 8.
a. 3. ad 1.
* 1. 4. c. 3.
ante me.
to. 5.
† c. 3. t. 5.
* c. 3. ante
re med.
10. 5.

† c. 7. 1. 5. SED contra est, quod Philosophus in 2. † Ethic. distinguit eam contra alias virtutes.

* 9. 123. ar. 2. RESPONDEO dicendum, quod sicut supra dictum est *, ad specialem virtutem pertinet quod modum rationis in aliqua determinata materia ponat. Magnanimitas autem ponit modum rationis circa determinatam materiam, scilicet circa honores, ut supra dictum † est. Honor autem secundum se consideratus, est quoddam speciale bonum. Et secundum hoc magnanimitas, secundum se considerata, est specialis quædam virtus. Sed quia honor est cuiuslibet virtutis præmium, ut ex supra * dictis patet: ideo ex consequenti, ratione suæ materiæ respicit oēs virtutes.

Ad primum ergo dicendum, quod magnanimitas non est circa honorem quemcumque, sed circa magnum honorem. Sicut autem honor debetur virtuti: ita & magnus honor debetur magno operi virtutis. Et inde est quod magnanimus intendit magna operari in qualibet virtute, in quantum scilicet tendit ad ea quæ sunt digna magno honore.

Ad secundum dicendum, quod quia magnanimus tendit ad magna, consequens est quod ad illa præcipue tendat, quæ important aliquam excellentiam: & illa fugiat, quæ pertinent ad defectum. Pertinet autem ad quendam excellentiam, quod aliquis benè faciat, & quod sit communicativus, & plurimum retributivus. Et ideo ad ista promptum se exhibet, in quantum habent rationem cuiusdam excellentiæ: non autem secundum eam rationem, qua sunt actus aliarum virtutum. Ad defectum autem pertinet, quod aliquis in tantum magnipendat aliqua exteriora bona, vel mala, quod pro eis à iustitia, vel quacumque virtute recedat, & declinet. Similiter etiam ad defectum pertinet omnis occultatio veritatis: quia videtur ex timore procedere. Quod etiam aliquis sit planctivus, ad defectum pertinet: quia per hoc videtur animus exterioribus malis succumbere. Et ideo hæc, & similia vitat magnanimus secundum quamdam specialem rationem.

rationem, scilicet tanquam contraria excellentiæ vel magnitudini.

Ad tertium dicendum, quod qualibet virtus habet quendam decorem siue ornatum ex sua specie, qui est proprius unicuique virtuti. Sed superadditur alius ornatu ex ipsa magnitudine operis virtuosi per magnanimitatem: quæ omnes virtutes maiores facit, vt dicitur in 4. * Ethicor.

ARTIC. V.

Utrum magnanimitas sit pars fortitudinis?

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod magnanimitas non sit pars fortitudinis. Idem enim non est pars sui ipsius. Sed magnanimitas videtur idem esse fortitudini. Dicit enim Seneca in libro * de quatuor virtutibus, Magnanimitas, quæ & fortitudo dicitur, si infit animo tuo, cum fiducia magna viues. Et Tullius + dicit in primo de Offic. Viros fortes magnanimos eodem esse volumus, veritatis amicos, minimeque fallaces. Ergo magnanimitas non est pars fortitudinis.

¶ 2 Præterea, Philosophus in quarto * Ethic. dicit, quod magnanimus non est + philokindynos, id est, amator periculi. Ad fortem autem pertinet se exponere periculis. Ergo magnanimitas non conuenit cum fortitudine, vt possit dici pars eius.

¶ 3 Præterea, Magnanimitas respicit magnum in bonis sperandis. Fortitudo autem respicit magnum in malis timendis vel audendis. Sed bonum est principalius quàm malum. Ergo magnanimitas est principalior virtus quàm fortitudo. Non ergo pars eius.

SED contra est, quod Macrobius * & Andronicus ponunt magnanimitatem fortitudinis partem.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra dictum est *, principalis virtus est, ad quam pertinet alii quem generalem modum virtutis constituere in aliqua materia principali. Inter alios autem generales modos virtutis vnus est firmitas animi: quia firmiter se habere requiritur in omni virtute, vt dicitur in...

Sec. Sec. Vol. iij.

F

secun-

l. 4. c. 31. to. 5.

647

sup. q. 128

cor. et lo-

cis ibid.

notatis.

* in c. de

Magna-

nimit. in

prin.

† l. 1. in c.

cuius ti-

tulu est:

Fortitudi-

nem si ab

honestate

recedat.

* l. 4. c. 3.

à medio,

so. 5.

† philo-

kindy-

nos.

* l. 1. in

somnium

Scipionis

in sol. 2.

ante me.

libri.

q. prac. et

q. 48. c. 9

1. 2. q. 61

ar. 3.

